

כבר שכחנו

06.09.2026 | ד"ר עדי שורץ written by

הנה רשימה חלקית של אירועי השבוע האחרון. במעבר ארז, שהושחת ונהרס לחלוטין על ידי מחבלי חמאס ב-7 באוקטובר, מתקדמות עבודות התשתית לקראת הרחבה משמעותית של יכולת העברת הסחורות לתוך עזה. גם מעבר כרם שלום פועל במלוא המרץ, עם כ-10,000 טונות של סחורות שנכנסות לרצועה בשבוע. ובציוץ ברשת X, קצין במפקדת מתאם הפעולות בשטחים (מתפ"ש), סגן-אלוף אביתר, סיפר בגאווה ¹ תאמינו או לא ² כי ישראל מתקשרת ישירות לאנשים בעזה כדי לבדוק שיש להם מספיק מים.

החלם הישראלי בתפארתו.

התאריך היום בלוח השנה הוא אמנם 6 בספטמבר 2026, אבל ההרגשה היא של 6 באוקטובר 2023. מאחורי ההבטחות הגדולות של ממשלת ישראל כי "מה שהיה הוא לא מה שיהיה", ולמרות המשך הסיכולים המוצלחים וההישגים הטקטיים המרשימים, גולשת מדינת ישראל אט-אט לאותה מדיניות שאפיינה אותה במשך שנים ארוכות לאחר כל "סבב לחימה": האבסת האויב במזון ובציוד, מתן אפשרות להשתקם ולהתחמש מחדש, והגרוע מכל ³ איבוד איטי של קשב ומעבר לעיסוק בעניינים אחרים.

רסיסים ושברים

במה התמקדה השבוע המערכת הפוליטית כמעט כולה? בשאלות הרות גורל כמו היכן ואם תשוריין טלי גוטליב, עם מי ישבו ועל מי ימליצו רסיסים ושברי מפלגות, כיצד להסביר את הפערים בסקרים, ושאלת השאלות כמובן ⁴ מי "פוגע בגוש" ומי דווקא מחזק אותו?

7 באוקטובר היה היום הנורא ביותר בתולדות מדינת ישראל. מה שקרה באותו יום לא נבע מכשל מקומי או טקטי, אלא מהלך מחשבה במוסדות שלטוניים רבים, לכל אורכה ורוחבה של המערכת, ללא יוצא מהכלל. בשל כך, ניתן היה להניח כי כאשר תובא בפני אזרחי ישראל האפשרות לבחור את נציגיו לארבע השנים הקרובות, יצמח דבר-מה חדש מתוך ההריסות ⁵ אנשים חדשים, רעיונות חדשים, ובעיקר חשיבה רעננה.

במקום זה, קיבלנו עוד מאותו דבר. מפלגות הקואליציה מתגאות, ובצדק, בהישגים הצבאיים במלחמה, אך לא מסבירות כיצד יושגו מטרות המלחמה לאחר הבחירות אם יזכו בהן, וחשוב עוד יותר ⁶ כיצד תשתנה המדיניות והאסטרטגיה הכללית מול עזה. אין כל ספק שחמאס של היום אינו אותו חמאס. אך ככל שיחלוף הזמן, הוא יחזור וישתקם, והמוטיבציה שלו למרבה הצער נותרה כשהייתה. מפלגות האופוזיציה מצידן מסתפקות באמירות ערטילאיות מסוג "נמגר את חמאס", "נדאג לביטחון ישראל" ו"נתקן". בסדר, אבל איך?

יותר מכל נראה כי הנטייה הישראלית הכמעט-אובססיבית למאבקים פנימיים בינינו לבין עצמנו מאפילה על האבחנה הבהירה של האיומים. כך היה גם טרם 7 באוקטובר, עם המאבק הפנימי הקשה שקרע את החברה הישראלית. עכשיו, אפילו אחרי שראינו את התופת במו עינינו, ולמרות שקיוונו כי שום דבר כבר לא יחזור לקדמותו, חזרנו שוב לעסוק בחישובים קואליציוניים, בממשלות מיעוט ובהגעה הנכספת ל-61 מנדטים.

עמוס עוז נהג לספר על הקהילה היהודית בעיר רובנו, מקום הולדתה של אמו, שהיתה מפולגת לחלוטין בין סוציאליסטים לרוויזיוניסטים, בין בונדיסטים לדתיים, קומוניסטים לליברלים, פרולטרים לבעלי בתים. כולם היו משוכנעים שהצדק המוחלט איתם, ושרק הם יכולים להוביל את העם היהודי לעתיד טוב יותר. עד שיום אחד באו הגרמנים והובילו את כולם, ללא יוצא מהכלל, אל שפת הבור ביער ² וירו בהם למוות.

לכמה רגעים ב-7 באוקטובר היה נדמה שלמדנו את הלקח הזה. מי ייתן ונצליח שוב להיזכר בו.

המאמר פורסם ב-JNS ישראל, בתאריך 03 בספטמבר 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.